

Soutěžní model historického větroně z 1945 - konstrukce Ervín Farský.

P L U T O
=====

Pochází z dílny dobré brněnské party, která se scházela i po dobu války na letišti Medlánky. Mimo Ervína Farského tehdy modelovali Lanštíak Pavel, Kočí Luboš, Jančařík Jaromír, Bedřich Zdeněk či Husička Zdeněk a létali si hlavně pro své potěšení a radost z letu. Ervín si velmi dobře rozuměl s Pavlem Lanštíakem a společně vymýšleli nové konstrukce modelů a každou volnou chvíli společně létali.

Když válka skončila, podařilo se již 2. června 1945 zahájit poválečné bezmotorové létání. První družstvo bylo složeno vesměs z předválečných pilotů B a C. Úkolem bylo co nejdříve obnovit všechny zapomenuté znalosti a vyškolit instruktory, aby mohli vést výcvik nových členů. V dílnách bylo opraveno několik kluzáků pro výcvik. K 1. 8. 1945 byla založena Zemská plachtařská škola a zahájeny pravidelné měsíční kurzy A, B, C. Rokem 1945 skončilo jakési první období v poválečném vývoji letiště Medlánky.

S jarem roku 1946 přichází na Medlánky mnoho nového, hlavně příliv nové krve - zájemců o létání. Samozřejmě byli mezi nimi i modeláři - Farský, bratři Hemzové, Lanštíak, Chloupek a Bedřich, kterým už na modelářinu zbývalo méně času. Přesto se Ervín rozhodl přes zimní měsíce již zastaralý a poškozený model Pluto zrenovovat. Později se rozhodl pro CMS /Ceostátní modelářská soutěž/ ve Zlíně 1946 postavit nový model, který ponese jméno Rosita, ale o tom až příště.

Model Pluto byl postaven pouze z domácích materiálů. V té době se velmi propagovaly modely "krkaté", tedy s velkým rozdílem usazení křídla proti výškovce. Ervín šel směrem značně nadsazené výškovky s docela slušným letovým projevem. Model poutal pozornost i neobvyklým lomením křídla, š pětistupňovým šípem a polohou těžiště hodně vzadu! Pro svůj prostorný trup může dnes být vhodnou předlohou pro RC model.

Stavební popis:

T r u p - je desetibokého průřezu, sestaven z překližkových přepážek, hlavních smrkových listů 3x8 a po obvodě doplněné lištami 3x5. Hlavec je zhotovená z lípového špalíku, opracována do tvaru se zářezy pro lišty. Přistávací lyže je vyříznuta ve tvaru z překl. 5mm, doplněná startovacím háčkem z ocel. drátu $\phi 1,5$ mm. Část trupu v místě odnímacího křídla je lepená na základové desce z překl. 1,5 se šikminami a celek uchycen gumovými oky, přes kolíky $\phi 4$ kotvenými v trupu. Přepážky po odtokovku křídla jsou z překližky 1,5 a všechny další z překl. 1 s maximálním vylehčením.

Vzadu trup přechází v poměrně vysokou směrovku se dvěma steveny a vespod vlepením bambusového hranolku 4x4, ohnutém do oblouku nad plamenem svíčky. Žebra směrovky jsou z překl. 1 a mají symetrický profil NACA 0009 s náběžkou 3x8 a odtokovkou 3x12, doplněné ocel. háčky na náběžce i odtok-

ovkou. Pohyblivá ploška je slepená ze dvou dílů překl. 0,8x25x150 a lišty 3x10mm. Celek je usazen na třech plíščích k nastavení správné výchylky. Nahoře je směrovka zakončena podložnou deskou z překl. 1,5 s léty napříč. Přečhod ze směrovky na trup je z překl. 1,5mm. Celý trup lepen na přípravku z rovné desky a lišt aspoň 10x10 rozmístěných dle vzdálenosti přepážek a obšroubovaných k desce. Lepí se na hlavních lištách trupu 3x8, jištěných proužky gumy ke kolíkům. Půdorysnou rovinu ovšem hlídáme pouze okem a postupně doplňujeme pomocnými lištami 3x5 po obvodu. Vše lepeno acetonovým lepidlem nebo studeným klížen Kasein.

K ř í d l o - je v mírném šípů 5°, dělené, spojené pomocí bukových špalíků ø8 a 6 ve středových žebrech z překl. 2mm. Neobvyklé je použití profilu CLARK-Y i dvojité vzepětí konců křídel. Přesto model létal spolehlivě a na soutěžích podával standartní výkony. Středová žebra jsou z překl. 2, bez vylehčení, ve kterých jsou usazené spojovací bukové kolíky ø8 a 6. Všechna další žebra jsou z překl. 1 co nejvíce vylehčená. Náběžná hrana je z lišty 5x5 usazená na koso, další tři lišty jsou 4x12, které jsou od zúžení křídla plynule zglobovány na 4x10 a odtokovka je rovněž z lišty 4x12 zbroušená do klínu se zářezy pro žebra. V místech lomení jsou lišty šikmo seříznuté a z obou stran přelepené výstuhami z překl. 1. Na náběžce i odtokovce doplníme výstužnými trojúhelníky. Koncové oblouky jsou lamelovány ze 6ti proužků dýhy 0,5mm, slepené v hřebíčkové šabloně předem a obroušené do tvaru.

Na základové desce přechodu křídla skrz trup jsou nalepeny bukové špalíky, skrze které jsou poloviny křídla surně spojeny bukovými kolíky. Spojené poloviny se usadí na trup a připevní gumovými oky přes bambusové kolíky zalepené v konstrukci trupu. Střed přes dvě žebra je vystužen potahem z dýhy 0,5mm.

V ý š k o v k a - lichoběžníkového tvaru se zaoblenými konci je stavěna vcelku, bez vzepětí s profilem CLARK-Y sníženým na 80%. Všechny žebra jsou zhotoveny z překl. 1 a vylehčeny. Náběžka je nakoso z lišty 4x4, hlavní 3x10 zglobována ke koncům na rozměr 3x7. Odtokovka 3x10 zglobována ke koncům na 2,5x7, zbroušená do klínu se zářezy pro žebra. Střed vystužen na náběžce i odtokovce bambusem a zhora potažen dýhou 0,5mm s léty napříč. Koncové oblouky lamelovány z 5ti proužků dýhy 0,5mm. K trupu nahoře na směrovce je připevněná gumovými oky přes háčky z ocel. drátu ø1 napevno.

P o t a h - trupu i křídla tuhším papírem Diplom, výškovka tenčím párem Flumo. Celek vypnut vodou a aspoň 3x lakován Celonem. Barevné ozdoby se stříkaly fixírkou - pusou.

L é t á n í - po vyvážení a zaklouzání modelu se k soutěžním letům vytahoval na šňůře 100m a součet tří letů s maximem 5minut, dával konečný výsledek. Z podkladů Pavla Lanštiaka zpracoval a doplnil Raška Zdeněk senior

Tech. data:	Rozpětí	2280mm	Hmotnost	955g	Profil křídla	CLARK-Y
	Délka	1640mm	rozpětí trupu	700mm	Profil výšk.	CLARK-Y 80%
	Plocha	64,9dm ²	zaklizen	14,7g/klm ²	Převáž	trupu 10T cm ²